

NGÔN NGỮ HỌC VÀ VIỆT NGỮ HỌC

CÁC ĐẶC TRƯNG NGÔN NGỮ CỦA LỜI DẪN CHƯƠNG TRÌNH CHUNG KẾT "ĐƯỜNG LÊN ĐỈNH OLYMPIA" - VTV NGUYỄN THỊ THANH HƯƠNG*

TÓM TẮT: Là một trong những chương trình đồ vui truyền hình (quiz show) thành công nhất trên sóng của Đài Truyền hình Việt Nam - VTV - "Đường lên đỉnh Olympia" hiện vẫn duy trì được sự hấp dẫn của mình không chỉ bởi giải thưởng, khối lượng kiến thức phong phú cung cấp cho người chơi và khán giả, mà còn bởi phong cách dẫn chương trình đầy sáng tạo giúp tạo nên không khí trường quay với nhiều cung bậc cảm xúc khác nhau. Bài viết này hướng sự quan tâm đến các đặc trưng ngôn ngữ của lời dẫn chương trình quiz show, đặc biệt là ở các trận chung kết và vai trò của các yếu tố này trong việc kết nối các nội dung và tạo nên thành công cho chương trình phù hợp, hấp dẫn đối với lứa tuổi học sinh phổ thông trung học.

TỪ KHOẢ: chương trình đồ vui truyền hình; phong cách dẫn chương trình; không khí trường quay; đặc trưng ngôn ngữ; kết nối các nội dung của chương trình.

NHẬN BÀI: 09/05/2024.

BIÊN TẬP-CHỈNH SỬA-DUYỆT ĐĂNG: 12/07/2024

1. Giới thiệu chung

1.1. Các khái niệm liên quan

1.1.1. Chương trình đồ vui truyền hình (TV quiz show)

- Game shows: Từ điển *Cambridge Advanced Learner's dictionary* và *Oxford Advanced Learner's dictionary* đều đưa ra định nghĩa gameshow là một chương trình truyền hình trong đó các thí sinh (TS) chơi trò chơi hoặc trả lời câu hỏi để giành giải thưởng. (Cambridge, Oxford). Có ba loại game show cơ bản: (1) đồ vui, liên quan đến kiến thức thông qua trả lời câu hỏi (2) đặt ra những thách thức về thể chất (3) liên quan đến bí mật những người nổi tiếng. (Hadleigh, 2023).

- Quiz show: Các định nghĩa về quiz show khá thống nhất: Quiz show, chương trình phát sóng được thiết kế để kiểm tra trí nhớ, kiến thức, sự nhanh nhẹn hoặc may mắn của những người được chọn từ trường quay hoặc khán giả truyền hình nhằm giành giải thưởng hàng hóa hoặc tiền mặt. (Britannica); là một chương trình giải trí (trên đài phát thanh hoặc truyền hình) trong đó TS trả lời câu hỏi, cũng được gọi là chương trình đồ vui (Merriam-webster).

1.1.2. Lịch sử của quiz show truyền hình

Sau Thế chiến II, game show thực sự cất cánh qua truyền hình. Con số của người Mỹ đối với các quiz show lên đến đỉnh điểm và giảm mạnh do các vụ bê bối cuối những năm 1950. Trong thiên niên kỉ mới, với sự ra đời của internet, quiz show quay trở lại với sức hấp dẫn từng có, chi phí sản xuất thấp hơn, và khán giả có thể xem trực tuyến bất kì khi nào họ muốn. (Directv: insider, 2023). Ngoài yếu tố tiền thưởng, lí do dẫn đến sự thành công của quiz show chính là vai trò người dẫn chương trình (NDCT). (Nguyễn Thị Thanh Hương, 2022). Nhà sản xuất game thường phải đan xen vào nhiều yếu tố phụ như chọc cười khán giả, tăng sự căng thẳng giữa các đối thủ hay khơi gợi cảm xúc cho các TS. (Screenskills, Tomashoff). Việc thể hiện sự tương tác thoải mái giữa NDCT và các TS cũng là vấn đề được quan tâm. Khán giả muốn được đảm bảo rằng NDCT là người dễ thương trong suốt cuộc thi, nói đùa với các TS, khen ngợi và cho phép họ thể hiện cá tính của mình. (Wikihow, 2020).

1.2. Giới thiệu chung về quiz show "Đường lên đỉnh Olympia"

Đường lên đỉnh Olympia (ĐLĐO) là quiz show về kiến thức dành cho học sinh Trung học phổ thông do Bộ Giáo dục và Đào tạo và Đài Truyền hình Việt Nam (VTV) đồng tổ chức từ năm 1999.

*PGS.TS; Trường Đại học Phenikaa; Email: thanhhuong6130@gmail.com

Là quiz show có tuổi đời dài nhất hiện còn phát sóng trên VTV3, và được giới học sinh Việt Nam rất yêu thích, ĐLDO hiện đang ghi hình năm thứ 24, với 36 cuộc thi tuần, 12 cuộc thi tháng, 4 cuộc thi quý được phát sóng mỗi năm và 1 trận chung kết năm được truyền hình trực tiếp. (Lao động, 2021).

Có rất nhiều cuộc thi trong cuộc đời học sinh của mỗi người, nhưng ĐLDO là một cuộc thi thật đặc biệt, thật vui nơi mà những trí tuệ xuất sắc nhất được vinh danh và cũng là nơi mà nguồn cảm hứng học tập được lan truyền thật sâu rộng, thật mạnh mẽ từ thế hệ này sang thế hệ khác. (ĐLDO 2016).

Điều lớn nhất mà ĐLDO đã làm được trong suốt những năm qua đó là truyền cảm hứng chinh phục những đỉnh cao tri thức cho tất cả các thế hệ. Được tham gia các quiz show là niềm mong ước, tự hào không những của các TS, mà còn của bạn bè, phụ huynh, họ hàng, nhà trường, địa phương. Niềm tự hào, vui sướng này thể hiện ở số lượng khán giả và không khí tại trường quay, đặc biệt là tại các điểm cầu trong buổi truyền hình trực tiếp. (ĐLDO 2015).

1.3. Các phong cách ngôn ngữ giao tiếp

Phong cách khẩu ngữ là "cách mà một điều gì đó được nói, làm, thể hiện hoặc thực hiện" tương ứng với các ngữ cảnh, tình huống lời nói cụ thể. Những sự khác biệt đáng kể trong mỗi phong cách nói - độ trang trọng và cách thể hiện - phụ thuộc vào mức độ thân mật giữa những người tham gia. (Assets.genyo.com.ph, Hutaaruk).

Theo Martin Joos (1976), phong cách khẩu ngữ là dạng thức ngôn ngữ được xác định dựa trên mức độ trang trọng. Có năm loại phong cách khẩu ngữ, còn gọi là "đồng hồ", gồm: phong cách đông lạnh (frozen style), phong cách trang trọng (formal style), phong cách tư vấn (consultative style), phong cách giản dị (casual style) và phong cách thân mật (intimate style). (Elcomblus).

- *Phong cách đông lạnh (lời nói cố định)*: Là phong cách trang trọng nhất thường được sử dụng trong các sự kiện và nghi lễ rất trang trọng và không khuyến khích bất kì sự phản hồi nào từ khán giả. Thường được sử dụng trên truyền thông dưới dạng văn bản, bài phát biểu là những diễn đạt cố định, tĩnh, với câu dài, cấu trúc chặt chẽ, được chuẩn bị cẩn thận thông qua chọn lọc từ ngữ chính xác. (Elcomblus).

- *Phong cách trang trọng*: Trong những bài phát biểu trực tiếp, có tính chất khách quan hướng tới các nhóm khán giả có số lượng lớn, phong cách trang trọng có đặc tính tương đối khuôn mẫu với nội dung được chuẩn bị trước, bao gồm câu, cú và danh ngữ có cấu trúc phức tạp, trình tự logic, nhất quán và mức độ mạch lạc chặt chẽ. Phong cách này cũng được lựa chọn để nói trước công chúng dưới dạng lời chào mừng, thông báo, do người nói chỉ cần chuyển tải số lượng thông tin lớn đến người nghe, và không khuyến khích sự tương tác với khán giả. (Elcomblus).

- *Phong cách tư vấn*: Tư vấn được sử dụng trong giao tiếp "bán trang trọng", nơi các câu thường có xu hướng ngắn hơn và tự phát, người nói thường không dự kiến những gì muốn nói. Mức độ giao tiếp trong tư vấn liên quan đến sự hợp tác hai chiều, được nhận diện bởi đặc điểm: (a) diễn giả cung cấp thông tin cơ bản (thường không được chuẩn bị trước) (b) người nghe thực hiện quyền lựa chọn tham gia giao tiếp hoặc đưa ra phản hồi. (Elcomblus).

- *Phong cách ngẫu hứng*: Được sử dụng trong giao tiếp không chính thức giữa những người có thông tin cơ bản để chia sẻ, phong cách ngẫu hứng sử dụng "ngôn ngữ nhóm" và có thể được nhận diện ở nhiều mức độ nhờ cấu trúc ngữ pháp đơn giản, chứa hàm ngôn và phụ thuộc nhiều vào ngữ cảnh, cũng như độ thân mật giữa người nói và người nghe. (Elcomblus).

- *Phong cách thân mật*: Được coi là dành cho các mối quan hệ rất thân thiết, khẩu ngữ thân mật xuất hiện trong cuộc trò chuyện giữa những người có tối đa thông tin cơ bản được chia sẻ, sử dụng số lượng từ ở mức tối thiểu và có thể kết hợp với ngôn ngữ cử chỉ. (Elcomblus). Mỗi phát ngôn đều có mục đích duy nhất là đưa ra thông điệp đủ sức đề gợi nên sự phản hồi mong muốn từ khán giả. Việc lựa chọn phong cách khẩu ngữ phù hợp rất quan trọng trong phát ngôn vì điều này sẽ giúp người nói có cách tiếp cận chính xác, thích hợp cho sự kiện cụ thể để có được giao tiếp hiệu quả nhất.

1.4. Các kĩ năng cần thiết để dẫn chương trình truyền hình

Để làm chủ một chương trình truyền hình, NDCT cần: 1/Kĩ năng nói: khả năng đọc lời dẫn một cách chính xác, tự tin; 2/Vốn từ: vốn từ phong phú và một phương ngữ trung tính dễ hiểu với đa số khán giả; 3/Kĩ năng đọc: khả năng đọc thông tin trong phiếu gợi ý, nhất là khi đang ứng khẩu và không được chuẩn bị; 4/Khả năng ứng xử linh hoạt: luôn sẵn sàng thực hiện giao tiếp thoải mái, đầy đủ thông tin, và không có kịch bản. (Mink, 2023).

2. Phong cách ngôn ngữ chủ đạo của lời dẫn chương trình chung kết "Đường lên đỉnh Olympia"

Là quiz show có tính học thuật cao, ĐLĐO phải đảm bảo các tiêu chí, như: Nghiêm túc (do là chương trình nhằm tôn vinh truyền thống hiếu học của một dân tộc luôn coi trọng các thành tựu trong giáo dục); Không quá căng thẳng (do đây là chương trình dành cho học sinh phổ thông học thông, lứa tuổi đang ở ngưỡng cửa cuộc đời).

Dựa theo các tiêu chí của Mink C. (2023), phần thể hiện kĩ năng đọc khó nhất là “Khởi động” khi các câu hỏi đa lĩnh vực được đọc chính xác với “tốc độ ánh sáng” nhằm kịp với tốc độ trả lời của các thí sinh xuất sắc, người có thể có câu trả lời ngay khi câu hỏi còn chưa được đọc hết. Ví dụ, trong phần “Khởi động” của Nguyễn Bá Vinh (2019), 10 câu hỏi về 10 lĩnh vực khác nhau, cùng hàng loạt thuật ngữ chuyên ngành, đã được đọc với tốc độ khoảng 3 từ/ giây. Tương tự, khả năng ứng xử linh hoạt của NDCT thể hiện ở sự “tung hứng”, phối hợp ăn ý của của cả e-kíp với nhau và với hàng trăm, thậm chí hàng ngàn cổ động viên tại các điểm cầu với nhiều tình huống bất ngờ ngoài kịch bản.

Có thể nói rằng, nhóm những NDCT đã kết hợp các phong cách khẩu ngữ một cách sáng tạo, góp phần tạo ra một quiz show vừa nghiêm túc, mang tính học thuật cao, vừa sôi động, hồi hộp, cuốn hút đến phút cuối cùng. Sự thể hiện các phong cách có thể được nhận diện như sau:

2.1. Phong cách đông lạnh

Phong cách này hầu như không xuất hiện trong ĐLĐO, do về bản chất đây vẫn là một chương trình quiz show, dù mang tính học thuật cao.

2.2. Phong cách khẩu ngữ trang trọng

Phong cách này xuất hiện tại khá nhiều thời điểm trong quiz show, do Chung kết là các buổi truyền hình trực tiếp với số lượng khán giả theo dõi không giới hạn cả trong và ngoài trường quay. Với đặc trưng khuôn mẫu, được chuẩn bị trước, cùng mức độ mạch lạc chặt chẽ, phong cách này thường được sử dụng ở các phần cố định như giới thiệu TS, đại biểu, ban cổ vũ, nhà tài trợ cũng như phần kết thúc và trao giải thưởng. Ví dụ:

Còn bây giờ sẽ là giờ phút chúng ta đã chờ đợi rất lâu: sự hiện diện của bốn TS tham gia cuộc thi chung kết năm ngày hôm nay. (ĐLĐO 2016)

Thông thường, các câu, cú và danh ngữ trong phần giới thiệu TS có cấu trúc phức tạp với các thành phần đồng vị là thông tin về tên, trường học, quê quán, thành tích cao nhất trong các cuộc thi trước và vị trí đứng trên sân khấu. Trong phần này, câu với hiện tượng đảo ngữ khi trạng ngữ chỉ địa điểm được đưa lên vị trí đề ngữ trong cấu trúc “Ở vị trí thứ... là bạn...” giúp người xem nhận diện TS dễ dàng hơn. Ví dụ:

Đó là các bạn Lâm Vũ Tuấn đến từ trường trung học phổ thông chuyên Lê Hồng Phong Nam Định, nhất quý ba...

Và ở vị trí thứ tư là bạn đã dành được vòng nguyệt quế của cuộc thi quý 1.... (ĐLĐO 2016)

Ở cấu trúc này, số lượng các thành phần đảo ngữ là không giới hạn. Điều này giúp kết nối với hình ảnh (video) giới thiệu thành tích học tập “khủng” cũng như quê hương của các TS đã được ghi hình sẵn. Ví dụ:

Và ở vị trí số 1 ngày hôm nay theo thứ tự bốc thăm là bạn.... Và bây giờ là lúc chúng ta sẽ cùng biết về bạn qua một số hình ảnh sau đây mà chúng tôi vừa thực hiện. (ĐLĐO 2016)

Phần giới thiệu là giao tiếp một chiều với số lượng thông tin lớn chuyển đến khán giả. Sự phản hồi của khán giả là những tràng vỗ tay, reo hò, cổ vũ, không làm ảnh hưởng đến thời lượng lên sóng giới hạn của chương trình trực tiếp. Ví dụ:

Và đến với một trận chung kết, một trận đấu rất quan trọng, chung kết ĐLĐO năm thứ 15 ngày hôm nay tất nhiên không thể thiếu những nhân vật rất quan trọng đó chính là...

Chúng tôi cũng xin được trân trọng giới thiệu sự có mặt của... trong trận chung kết ngày hôm nay ... (ĐLĐO 2015)

Phong cách trang trọng cũng rất hiệu quả khi giới thiệu về truyền thống của địa phương. Ví dụ:

Là người con của Sóc Sơn, Hà Nội và được nuôi dưỡng bởi nhân dân cũng như trở thành anh hùng đánh giặc cứu dân, Thánh Gióng là một hiện thân của ý chí của tinh thần của sức mạnh và khả năng cống hiến của thế hệ trẻ vùng đất huyền thoại. ... (ĐLĐO 2023).

2.3. Phong cách tư vấn

Dù với xuất hiện với tư cách là thay mặt ban giám khảo công bố đáp án, NDCT không chỉ đơn thuần là thông báo câu trả lời đúng hay sai, mà luôn thể hiện sự ủng hộ đối với TS thông qua những lời động viên, tư vấn, khích lệ tinh thần thi đấu của TS, cả khi các em có kết quả tốt hay chưa như mong đợi. Mục đích này có thể nhận thấy trong việc NDCT:

- tiếp lời của khách mời, và bổ sung thông tin, thể hiện quan điểm, tình cảm thông qua chủ ngữ “Bạn - chúng tôi” và các câu cầu khiến. Ví dụ:

Bạn có nghe thấy thầy Tập nói gì không ạ? Bạn sẽ còn chinh phục những đỉnh cao tiếp theo, chính vì thế ngày hôm nay bạn hãy hết sức bình tĩnh, chúng tôi gửi đến bạn tình yêu của chúng tôi. Không có bất kì một áp lực nào dành cho Việt Hoàng cả. Hãy nhớ, sau cuộc thi ngày hôm nay, ăn một bữa trưa thật ngon, quay trở về Sóc Sơn với chúng tôi, bạn đang có rất nhiều người chờ đợi. (ĐLĐO 2023).

- Khích lệ TS bằng cách hướng tới những điều sắp tới. Ví dụ:

Lời xin lỗi đó có lẽ là không cần thiết đâu Bá Vinh. Qua những cuộc thi tuần, tháng, quý thì tôi nhận thấy cả bốn phần thi phần nào cũng là thể mạnh của bạn, và số điểm hiện tại không nói lên điều gì cả. Chúng ta vẫn còn một cơ hội thênh thang ở phía trước. (ĐLĐO 2019).

2.4. Phong cách ngẫu hứng

Có thể nhận thấy phong cách ngẫu hứng trong phần giao lưu giữa NDCT và TS. Một khi đã vào được vòng chung kết, tất cả các thí sinh đã vượt qua 3 vòng thi tuần, tháng và quý trước đó đều do cùng NDCT dẫn dắt, vì vậy mối quan hệ giữa NDCT và TS là khá thân mật. Việc NDCT sử dụng những chi tiết liên quan đến những thông tin đã biết (tiền giả định) giữa hai bên tạo ra liên kết với không chỉ ở câu trước, mà thậm chí ở cả các cuộc thi trước tạo nên không khí thoải mái, hài hước. Trong các phỏng vấn TS trước hoặc sau các phần thi, sự kết hợp khéo léo, ăn ý của cả hai NDCT có thể tạo nên giao tiếp hiệu quả, linh hoạt. Ví dụ:

- NDCT1: *Huy biết không hôm qua trong buổi tổng duyệt khi tôi đứng gần Bá Vinh thì Bá Vinh còn nói là chị “Chi ơi, chị có biết là cái áo em mặc có gì đặc biệt không?” Tìm mãi không ra được gì đặc biệt. Bạn có nói là “từ cuộc thi quý tới giờ em chưa giặt nó mới lần nào” ... Hèn gì đứng gần nó cũng thấy có cái mùi nó hơi khác. Vài tháng trôi qua rồi mà.*

- NDCT2: *Tôi đang thấy thương Nam Thắng hơn chị Chi ạ. Nam Thắng có thấy mùi gì lạ không?*

- TS2: *Dạ em thấy vẫn ổn ạ.*

- NDCT1: *Vẫn ổn. Nhưng Bá Vinh ơi. Tại sao mấy tháng rồi mới không chịu đặt áo thế?*

- TS1: *Thứ nhất là muốn lưu giữ những cái kỉ niệm và thứ hai là lười.*

- NDCT1: *Lười?!*

- NDCT2: *Vâng có nhiều cách để các thí sinh Olympia lưu giữ kỉ niệm, mà tại sao bạn lại chọn cách này ạ?*

- TS1: *Cách này đậm đà nhất anh ạ.*

- NDCT1: *Có lẽ là để lưu vị hương Chiến Thắng, lưu mùi của kỉ lục, như chúng ta đều biết Bá Vinh là người đang đồng giữ kỉ lục về điểm số trong suốt 19 năm qua với 460 điểm. Và đến với cuộc chơi ngày hôm nay thì có lời chúc đặc biệt nào gửi Bá Vinh không?*

- TS1: *Dạ cũng có, mà em không biết em có nên nói hay không thôi ạ*

- NDCT1: Chắc chắn nên rồi

- TS1: *Một bạn nam nói với em, mà em xin dấu tên, là “mày gắng giành vòng nguyệt quế về đi. Tao sẽ yêu mày.”*

- NDCT1: *Và có lẽ là kể cả không giành được vòng nguyệt quế đi nữa, thì tôi tin là cái sự ủng hộ đó vẫn sẽ được giữ nguyên thôi. Lúc này thì Bá Vinh đã mỉm cười rất thoải mái và tự tin rồi. Bạn đã sẵn sàng để bước vào phần thi đầu tiên chưa nào? (ĐLĐO 2019)*

Cuộc phỏng vấn ngẫu hứng trên có 4 người tham gia và sự kết hợp, tung hứng của hai NDCT, cùng với một loạt các phương thức liên kết như đối lập, lặp, đồng nghĩa, phép thế, v.v. đã giúp tạo nên không khí thân mật và đạt được mục đích là “Bá Vinh đã mỉm cười rất thoải mái và tự tin rồi”.

2.5. Phong cách thân mật

Phong cách thân mật cũng được lựa chọn trong ĐLĐO với cùng một mục đích như phong cách ngẫu hứng là giảm bớt áp lực cho TS. Sự khác biệt giữa hai phong cách này trong quiz show là không lớn lắm, khi cũng trong phần giao lưu với TS, NDCT - dùng các từ, ngữ, cách nói như dành cho bạn bè - gọi lại những thói quen trong sinh hoạt của các em, vốn là những cô cậu học trò với những suy nghĩ ngây thơ, dễ thương. Ví dụ:

- NDCT1: *Thế bạn đã biết cầm đũa chưa ạ?*

- TS: *Dạ rồi ạ.*

- NDCT1: *Lần trước tôi được nghe bạn chia sẻ là đi ăn bún chả, rồi đi ăn phở Hà Nội toàn dùng thìa thôi và từ bé đến lớn chỉ biết dùng thìa?*

- TS: *Dạ vì nó tiện ạ*

- NDCT1: *Vâng, và bây giờ thì đã dùng đũa thành thạo rồi?*

- TS: *Dạ vâng ạ*

- NDCT1: *Và đó là cơ hội để chúng tôi có thể dẫn bạn đi ăn các món ngon Hà Nội nếu như bạn muốn đúng không ạ?*

- TS: *Dạ đúng rồi ạ.*

- NDCT2: *Không ạ, bạn giành được giải hôm nay để mời chúng tôi thì có ý. (ĐLĐO 2019)*

3. Các phương thức ngôn ngữ đặc trưng của lời dẫn chương trình "Đường lên đỉnh Olympia"

Với bản chất là quiz show, hoạt động chủ yếu đơn thuần chỉ là đọc câu hỏi và công bố đáp án, ĐLĐO sẽ rất nhàm chán, và sức cuốn hút của nó chỉ mang tính vật chất. Tuy nhiên, trong suốt 24 năm qua, ĐLĐO đã thực sự vượt ra khỏi sự hấp dẫn của giải thưởng mà trở thành món ăn tinh thần luôn được khán giả đón đợi.

Để đạt được các mục đích chính của Chung kết năm - nghiêm túc, sôi động, hồi hộp, kịch tính, khích lệ, động viên TS, v.v. - hàng loạt các biện pháp tu từ đã được áp dụng trong lời dẫn. Sự kết hợp ăn ý của e-kíp NDCT cả ở trường quay cũng như các điểm cầu là yếu tố quyết định thành công của chương trình đầy kịch tính và bất ngờ, do điều quan trọng nhất là kết quả cuộc thi chỉ được xác định ở những giây phút cuối cùng. Chính đặc điểm làm nên sức hấp dẫn cho quiz show này tạo nên áp lực, đồng thời cũng đem đến cơ hội cho e-kíp sáng tạo, phối hợp linh hoạt trong sử dụng ngôn ngữ, góp phần làm nên bầu không khí tuyệt vời của chương trình có tới hàng triệu người theo dõi trực tiếp tại thời điểm phát sóng. Hàng loạt các biện pháp tu từ được áp dụng một cách thông minh, sáng tạo trong việc dẫn dắt cuộc thi tại trường quay và kết nối các điểm cầu.

3.1. Các phương thức từ vựng

3.1.1. Tính ngữ

Khi công bố đáp án của các câu hỏi, dù kết quả có như mong đợi của thí sinh hay không, việc xác nhận độ chính xác của câu trả lời cũng được thể hiện rất đa dạng, tránh nhàm chán và tạo ra nhiều cung bậc cảm xúc khác nhau. Một trong những cách để đạt được điều này là sử dụng tính ngữ. Khi kết quả như mong đợi, NDCT thường sử dụng các tính từ, thậm chí kết hợp với các trạng từ chỉ mức

độ để khen ngợi các thí sinh và thể hiện sự phấn khích của mình. Ví dụ: Các tính ngữ sau có thể được thường xuyên vang lên sau mỗi câu trả lời:

- *Đúng là như vậy/ Đúng là thế*
- *Thật tuyệt vời/ Quá tuyệt vời, quá nhiệt.*
- *Bạn đã có một quyết định rất đúng và kịp thời khi thay đổi phương án trả lời*
- *Rất rành mạch và rất chính xác*
- *Chúc mừng ... với câu trả lời rất chính xác*
- *Câu trả lời chưa chính xác (ĐLĐO 2005, 2015, 2018, 2020)*

3.1.2. Nói giảm

Khi kết quả không như mong đợi, thay vì “Câu trả lời chưa chính xác” NDCT có nhiều cách nói nhằm giảm bớt sự thất vọng, tiếc nuối của TS:

- Thay câu phủ định bằng câu cầu khiến. Ví dụ:
Rất tiếc. Xin mời các bạn thí sinh còn lại. (ĐLĐO 2023)

- Có phần dẫn dắt khá dài, tốc độ chậm nhằm kéo dài thời gian chờ đợi, tăng sự hồi hộp và kịch tính, tạo tâm thế đón nhận điều không mong đợi. Ví dụ:

+ NDCT2: *Chỉ là một từ hàng ngang đầu tiên và chúng ta thậm chí còn chưa biết đáp án của từ hàng ngang này là gì. Bạn có nghĩ là mình quá liều lĩnh không?*

+ TS: *Em nghĩ là nếu em không bấm thì em rất là tiếc ạ, vì đây là cái chương ngại vật mà em đã dựa vào, đã thực sự là rất là yêu quý nó.*

+ NDCT1: *Đã rất là yêu quý và dành nhiều tình cảm cho chương ngại vật này. Phải nói rằng trong cuộc thi chung kết "Đường lên đỉnh Olympia" năm thứ 22 thì mỗi thí sinh đều mang trong mình một cái sự liều lĩnh nhất định để có thể giành được trọn vẹn tối đa số điểm. Nhưng bên cạnh đó sự thần trong rất là cần thiết hơn bao giờ hết. Chúng tôi xin được công bố câu trả lời Đình Tùng vừa đưa ra chưa phải là đáp án chính xác. Rất tiếc, nhưng mà chúng ta hãy dành một tràng pháo tay để cổ vũ cho Đình Tùng để em ấy có thể trở lại một cách mạnh mẽ hơn nữa trong những phần thi sau. Bởi vì sau phần thi “Vượt chương ngại vật” chúng ta còn rất nhiều câu hỏi nữa Tùng ạ. (ĐLĐO 2022).*

Trong phần công bố kết quả trên đây, NDCT đã dùng đến gần 140 từ với một số biện pháp như tính ngữ, phép đối, câu hỏi tu từ nhằm trì hoãn việc công bố đáp án, tạo tâm thế cho TS đón nhận điều không mong đợi.

3.1.3. Cách nói vòng vo

Ngay cả khi câu trả lời đúng như mong đợi, tính ngữ hay câu nói trực tiếp cũng không phải là lựa chọn duy nhất. Ví dụ: Lời tuyên bố “Chính xác” có thể được thay bằng:

- *Bạn có thêm 10 điểm*
- *Chúc mừng bạn*
- *Tôi rất tiếc ... ạ khi bạn không lựa chọn ngôi sao hy vọng. Nhưng cho tôi được chúc mừng bạn với thêm 20 điểm nữa.* (ĐLĐO 2005, 2015, 2018, 2021)

Lời tuyên bố “Không chính xác” có thể được thay bằng:

- *Chúng tôi muốn nghe những câu trả lời khác ạ./ Chúng tôi xin mời những câu trả lời khác ạ.*

Cách nói vòng vo có thể gồm cả hàm ý và chỉ được nhận biết trong ngữ cảnh cụ thể.

Ví dụ. *Ngay cả câu hỏi 10 điểm trong trận chung kết cũng đã mang lại rất nhiều băn khoăn cho những nhà leo núi của chúng ta.* (Hàm ý: câu 10 điểm, mức điểm thấp nhất của quiz show cũng không dễ) (ĐLĐO 2020).

3.1.4. Ẩn dụ

Tuy không dễ sử dụng, nhưng ẩn dụ cũng là một lựa chọn khi NDCT muốn thể hiện thái độ quan điểm của mình thông qua việc sử dụng các từ, ngữ có khả năng bình giá. Ví dụ:

Ông vua về đích của chúng tôi đây rồi. Hôm nay Đình Tùng có là ông vua hay hoàng tử thì chúng tôi vẫn rất tin yêu ở em. (ĐLĐO 2023)

Có lẽ là để lưu vi hươu chiến thắng, lưu mùi của kỉ lục. (ĐLĐO 2019)

3.1.5. So sánh

So sánh được thường xuyên sử dụng với hình thức khá đa dạng.

- So sánh ngang bằng và mức độ cao nhất. Ví dụ:

Đây có thể nói là một trong những cuộc thi chung kết kịch tính nhất của ĐLĐO trong những năm trở lại đây. Khán giả đang rất hồi hộp và chúng tôi cũng thế. Và người hồi hộp hơn cả chắc là... (ĐLĐO 2022)

- Dạng câu phủ định. Ví dụ:

Không thể nghịch ngợm hơn được nữa đúng không ạ. Và không thể vui hơn được nữa.

Các bạn không thể tưởng tượng ở Quảng Trị đang nắng nóng như thế nào, nhưng không thể nóng bằng chúng tôi được. (ĐLĐO 2016)

- Dạng có cấu trúc tăng tiến. Ví dụ:

Như vậy là phần thi về đích của chúng ta càng lúc càng trở nên hồi hộp, càng lúc càng trở nên hấp dẫn hơn. (ĐLĐO 2022)

3.1.6. Liên tưởng

Phép liên tưởng khá hiệu quả khi nhắc đến đặc điểm, truyền thống của vùng, miền dân cư, thường gắn với những hình ảnh biểu trưng liên quan đến những từ khoá của cuộc thi như đỉnh núi, thi đấu, chinh phục đỉnh núi, v.v. Sự liên tưởng thông qua sự tương đồng dựa trên:

- Vị trí. Ví dụ: *Từ đỉnh núi Sóc đến đỉnh Olympia* (ĐLĐO 2022)

- Quan niệm, đức tin. Ví dụ: *Đền Gióng, một nơi tương trưng cho sức mạnh của người Việt Nam và ngày hôm nay chúng tôi ở đây, hy vọng rằng sẽ gửi đền, góp đền cho S14 thật nhiều tinh thần, sự cổ vũ, và may mắn dành cho...* (ĐLĐO 2022).

- Hình ảnh biểu trưng. Ví dụ: *Ngày hôm nay Nội Bài sẽ là đường băng và Thánh Gióng sẽ tiếp thêm tinh thần để em chinh phục đỉnh Olympia. Thánh Gióng bay lên cùng ngựa sắt, Sóc Sơn rực sáng ánh bình minh.* (ĐLĐO 2022).

- Hành động biểu trưng. Ví dụ:..., *hãy lên đỉnh Olympia ngắm nhìn thế giới. Thánh Gióng xua nhỏ tre ngà giữ yên bờ cõi, Sóc Sơn nay mài bút mực tiếp bước vươn cao.* (ĐLĐO 2022).

- Tính cách điển hình của người dân địa phương. Ví dụ: *Hải Phòng là miền đất của lịch sử giàu truyền thống, là cái nôi của cách mạng và chính những người công nhân Hải Phòng là những người tiên phong, là những đảng viên đầu tiên và khởi nguồn cho tinh thần bất khuất, kiên trung không bao giờ từ bỏ...Em hãy cố gắng hết mình, hãy chiến đấu.* (ĐLĐO 2022).

3.1.7. Lối nói cường điệu

Tuy không thường xuyên, nhưng biện pháp này giúp thể hiện sự mong mỏi, ao ước và sự ủng hộ không giới hạn đối với TS, và hiệu quả đạt được có thể vượt xa các tính ngữ, trạng ngữ thông thường, đồng thời tạo không khí thoải mái, có chút hài hước. Ví dụ:

Đến thời điểm này em hãy làm hết sức mình cho dù kết quả thế nào, em luôn luôn là niềm tự hào của chúng tôi. Và bánh gấu, yên tâm, anh đã nghe các bạn ở đây hứa rồi, mỗi người sẽ tặng em một hộp. Và nếu như mà em vô địch bọn anh sẽ tặng em một tấn cũng được. (ĐLĐO 2021)

3.1.8. Chi chữ

Chi chữ thường dựa trên những tình huống cụ thể để khéo léo, linh hoạt tạo nên những kết hợp mới, lạ, hợp lí trong các ngữ cảnh mới. Ví dụ:

Ở đây, trời đang có mưa rất to và chính là mưa điểm số dành cho... (ĐLĐO 2022)

Tuy không dễ áp dụng, nhưng khi được kết hợp khéo léo phương thức này sẽ đem lại hiệu quả vượt quá sự mong đợi. Ví dụ:

Xưa kia Thánh Gióng được bà con xóm làng góp gạo thổi cơm nuôi lớn thành tráng sĩ, ngày hôm nay chúng tôi có mặt ở đây góp tinh thần, góp niềm tin và sự cổ vũ để mong Việt Thành sẽ mang về vòng nguyệt quế cho Sóc Sơn. (ĐLĐO 2022)

Khi được các TS tiếp lời, những kết hợp mới này có thể tạo nên sự liên kết độc đáo. Ví dụ:

Anh Đức giả ở Sơn La đã sút vào rồi đó, Còn Anh Đức thật ở S14 sẽ sút vào những câu hỏi nào. Xin mời bạn lựa chọn.

Em sút một câu 2, hai câu 3. (ĐLĐO 2022)

3.1.9. Phương ngữ và tiếng nước ngoài

Để tạo cảm giác yên tâm cho thí sinh, NDCT bắt chước phương ngữ - từ và giọng điệu - nhằm ngầm khẳng định sự ủng hộ hết mình của quê hương. Ví dụ:

Và tôi cũng đã học được một câu nói như thế này: “Cái thằng bé ni ăn chi mà nó giỏi rửa hê?” Điều đó có nghĩa là bạn thật sự rất xuất sắc đối với chúng tôi. Vì vậy bạn chắc chắn sẽ viết tiếp truyền thống của Quốc học Huế tại ĐLĐO. (ĐLĐO 2023)

Việc ghép tên TS với tên người nổi tiếng cũng là cách thể hiện sự cảm phục đối với TS. Người Việt hay dùng cách này trong giao tiếp thân mật khi tận dụng sự tương đồng trong phát âm của ít nhất một âm tiết giữa hai cái tên. Ví dụ:

..., chúng ta sẽ cùng hồi hộp chờ đợi một cú sút mang tính quyết định đến thắng thua và coi có thuyết phục được trọn vẹn hay không. Xin mời cầu thủ Ronal Đức. (Ronaldo) (ĐLĐO 2022)

3.2. Các phương thức cú pháp

1) Phép lặp: Với mục đích nhấn mạnh dựa trên tần số xuất hiện của từ hoặc ngữ, phép lặp xuất hiện khá nhiều trong lời dẫn và tạo nên độ lan toả khi kết hợp với ngữ điệu. Ví dụ:

- NDCT: Vừa rồi tôi thấy là bạn cũng nhún nhảy, nhưng mà cái độ nhún nhảy của bạn hơi ít đấy ạ so với các bạn ở trường.

- TS: Em hi vọng mình nhún nhảy ít, nhưng mà mình sẽ làm cho các bạn nhún nhảy nhiều

- NDCT: Vâng,... Xin mời bạn hãy vừa nhún nhảy vừa đến với phần thi về đích của mình. (ĐLĐO 2015)

Ví dụ: Hiện giờ tôi đang có mặt tại quảng trường Lam Sơn của thành phố Thanh Hóa cùng với hàng ngàn, hàng ngàn, hàng ngàn, hàng ngàn những người dân xứ Thanh ở đây. (ĐLĐO 2023)

2) Liệt kê: Tương tự như lặp, liệt kê dựa trên số lượng các thành tố có cùng chứa năng và đơn vị được liệt kê có thể là bất kì thành phần nào trong câu. Ví dụ:

- Hải Phòng vẫn đang ở sau lưng em, cháy rực lửa bởi vì đã đến phần thi mà chúng ta đã nhìn thấy ở trên bầu trời có những tia nắng báo hiệu một sự chuyển biến, một sự trời đất, một pha lội ngược dòng ngoạn mục. (ĐLĐO 2022)

-... còn nhiều điều khác nữa ... truyền lửa đến chàng trai Xuân Mạnh của chúng tôi: đó chính là tinh thần của cuộc khởi nghĩa Lam Sơn, tinh thần của chiến thắng Hàm Rồng, đó chính là tinh thần rộn ràng của điệu hò Sông Mã. (ĐLĐO 2023)

- Xin chào chàng trai xứ Huế hiền lành, dễ thương, tài năng, giỏi giang Minh Triết. (ĐLĐO 2023)

3) Cấu trúc song song: Cấu trúc song song giúp khẳng định hoặc nhấn mạnh thông điệp. Ví dụ:

Em biết cú sút vừa rồi đại diện cho gì không? Đó là tình cảm, đó là sự chiến thắng của em trong trái tim của chúng tôi đó. (ĐLĐO 2022)

và cũng có thể kết hợp với phép tăng tiến hoặc từ đồng nghĩa để gây ấn tượng.

Ví dụ: Chúng tôi biết là lên đỉnh núi không khó, lấy được vòng nguyệt quế cũng không nhằm nhò gì, nhưng chỉ có một điều cực kì quan trọng ...? (ĐLĐO 2020)

4) Thành phần đồng vị: Bên cạnh mục đích giới thiệu khách mời, nhà tài trợ và ban cố vấn, thành phần đồng vị phù hợp khi giới thiệu thành tích học tập của TS. Ví dụ:

- Bốn chàng trai của chúng ta, bốn gương mặt xuất sắc nhất của Olympia năm thứ 16 đang xuất hiện trên sân khấu với một vẻ rất điềm tĩnh và đầy sức sống đúng không ạ? (ĐLĐO 2016)

- Xin được triệu hồi phiên bản Đình Tùng, ông vua về đích, chiến thần hủy diệt vòng cuối. (ĐLĐO 2016)

5) Cách nói tương phản: Tương tự như so sánh, tương phản cũng rất hiệu quả trong việc khẳng định sự chính xác của thông tin, cũng như tăng thêm giá trị của yếu tố thứ 2 trong mối liên hệ. Ví dụ:

- Xưa kia Thánh Gióng được bà con xóm làng góp gạo thổi cơm nuôi lớn thành tráng sĩ, ngày hôm nay chúng tôi có mặt ở đây góp tinh thần, góp niềm tin và sự cố vũ để mong Việt Thành sẽ mang về vòng nguyệt quế cho Sóc Sơn. (xưa - nay, vật chất (gạo) - tinh thần (tinh thần, niềm tin, cố vũ)) (ĐLĐO 2023)

Chúng tôi thì toàn những cặp kính tri thức cận thị thôi ạ, nhưng tất cả chúng tôi cũng biết đáp án là “viễn thị” (cận (gần) - viễn (xa)) (ĐLĐO 2021)

6) Phép giản lược: Rất phổ biến trong hội thoại, giản lược không chỉ nhằm tiết kiệm thời gian, mà còn tạo nên sự hài hước, giảm bớt căng thẳng. Ví dụ:

- NDCT: Và chúng tôi vẫn nhớ là trong các phần thi “Vượt chướng ngại vật” ở các cuộc thi tuần, tháng và quý thì bạn có một câu rất kinh điển trong phần thi này “Được ăn cả, ngã về không”. Bây giờ là được ăn hay là bị ngã đây ạ?

- TS. Em hi vọng là được ăn, được ăn cả.

- NDCT: Ăn cả ở đây có nghĩa là sẽ có thêm 60 điểm và ... (ĐLĐO 2016)

7) Đảo ngữ: Đảo ngữ có hiệu quả khi NDCT muốn trì hoãn thời điểm công bố kết quả, tăng thêm độ hồi hộp, kịch tính, và sau đó có thể khiến thí sinh vỡ oà trong vui sướng. Ví dụ:

- NDCT2: Còn bây giờ là lúc mà các bạn hồi hộp nhất

- NDCT1: đảo ngược tình thế với những số điểm rất cao.

- NDCT2: thể hiện tài năng tăng tốc của mình. Người giành được 40 điểm là ... (ĐLĐO 2023)

8) Câu hỏi tu từ: Câu hỏi tu từ giúp thể hiện quan điểm cũng như cảm xúc. Ví dụ:

-..., nhưng em hãy nhớ chặng đường trước mắt không có chỗ cho sự uỷ mị và yếu đuối. Chúng ta hiểu rõ điều đó đúng không? (ĐLĐO 2019)

- Niềm vui nào đây? Không gì có thể sánh được niềm vui này. Trời ơi! (ĐLĐO 2023)

9) Phủ định kép: Trong các chức năng của phủ định kép, nhấn mạnh và thể hiện lịch sự được lựa chọn nhiều nhất, giúp các TS cảm thấy được động viên dù biết trước kết quả không như kì vọng. Ví dụ:

Bây giờ em đang có 175 điểm và nếu như quan sát các chương trình ĐLĐO thì khoảng cách của Quốc Anh với Thu Hằng không phải là khoảng cách không thể vượt qua. (ĐLĐO 2020)

3.3. Các phương thức liên kết nội dung giữa trường quay và điểm cầu

Đối với một chương trình truyền trực tiếp, sự liên kết không chỉ đơn thuần là kết nối các phần thi đấu của một quiz show, mà còn là kết nối giữa NDCT và TS, giữa người làm chương trình và khán giả, giữa trường quay và các điểm cầu, giữa các điểm cầu với nhau. Tất cả những liên kết này phải được phối hợp một cách ăn ý, hạn chế sai sót trên sóng truyền hình trực tiếp.

Lời dẫn - thường xuyên sử dụng trích dẫn và bình luận - giúp kết nối trường quay với các điểm cầu, đưa khán giả du ngoạn tới các địa điểm khác nhau trước khi quay về điểm xuất phát và tiếp tục theo dõi cuộc thi.

1) Trích dẫn: Trong các cảnh quay tại điểm cầu, thông điệp của đại diện gia đình, nhà trường, chính quyền, bạn bè, thường ở dạng các phát ngôn cô đọng, xúc tích, mang tính biểu tượng, để không vượt quá thời lượng cho phép của cảnh quay, vừa giúp TS tiếp nhận thông điệp một cách rõ ràng và nhanh chóng. Những lời chúc, động viên hoặc khẩu hiệu ngắn thường được trích lại toàn bộ hoặc bộ phận để nhấn mạnh cũng như kết nối với trường quay. Ví dụ:

(1)

- Bố của TS: Con đã đến với ĐLĐO một cách rất ngọt ngào như vị của bánh gấu. Bố chúc con phần thi về đích mạnh mẽ như những chú gấu.

- NDCT: Hãy bước tới vị trí về đích, và mạnh mẽ như một chú gấu đúng như lời nhắn gửi mà bố em vừa gửi tới đi nào. (ĐLĐO 2021)

(2)

- Khẩu hiệu: Thánh Gióng bay lên cùng ngựa sắt, Sóc Sơn rực sáng ánh bình minh.

- NDCT1: *Và ở trường quay S14 cũng rực sáng ánh bình minh bởi nụ cười rất hiếm gặp của...* (ĐLĐO 2023)

2) *Bình luận*: Cùng với công bố kết quả, NDCT cũng không quên lời bình luận, khen các thí sinh vì sự xuất sắc của các em. Lời bình luận có thể đa dạng thông qua việc:

- Dùng tính ngữ. Ví dụ. *Kiến thức của bạn quá khủng*. (ĐLĐO 2023)

- Dùng các từ tình thái. Ví dụ.

NDCT2: *Tôi muốn hỏi bạn trước là tại sao bạn lại phải xắn quần lên để cho mọi người nhìn thấy tất?*

TS: *Đây là đôi tất của bố em.*

NDCT1: *Vâng, có đôi tất của bố thì chắc chắn là leo núi sẽ rất là chắc chắn và khỏe đây.* (ĐLĐO 2020)

- Dùng cách so sánh với người khác, với chính mình hoặc nói về cảm nhận của bản thân. Ví dụ.

NDCT1. *Và tôi được biết Thế Trung không chỉ là chủ nhiệm, mà thậm chí còn là NDCT của các chương trình ĐLĐO tại trường.*

TS. *Em có dẫn chương trình cho trận chung kết Olympia tại trường...*

NDCT1. *Hay là thử một câu dẫn đi ạ?*

TS ... *em dẫn bằng giọng Bắc nhé...*

NDCT1. *Huy ơi. Huy có đôi thủ rồi đây.*

NDCT2. *Bắt đầu thấy lo. Tôi bắt đầu thấy sợ rồi chị Chi ơi.*

NDCT1. *Mà lại còn dẫn được bằng hai giọng nhé.*

NDCT2. *Thế là giống chị rồi đó*

NDCT1. *Huy chỉ nói được giọng Bắc thôi.* (ĐLĐO 2019)

4. Kết luận

Nhờ sự kết hợp sáng tạo các phương thức ngôn ngữ đa dạng trong suốt quá trình diễn ra chung kết ĐLĐO, phần dẫn của các phóng viên, biên tập viên đã thực sự là thành tố quan trọng, mang tính chất quyết định tạo nên không khí trường quay và các điểm câu thực sự hồi hộp, sôi nổi, cuốn hút cả người trong và ngoài cuộc. Nhờ khả năng kết nối linh hoạt nội dung của các hoạt động thuộc các giai đoạn thi đấu diễn ra trong và ngoài trường quay, lời dẫn đã góp phần mang đến kết quả ngoài mong đợi cho một trong những quiz show thành công nhất của VTV.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. Nguyễn Thị Thanh Hương (2022), "Vai trò của ngôn ngữ trong Gameshow 'Chúng tôi – chiến sĩ'". Tạp chí *Ngôn ngữ & đời sống*, 2 (322).
2. Lao Động (2021), *Dàn MC ấn tượng của "Đường lên đỉnh Olympia" trong 22 năm*. <https://laodong.vn/van-hoa-giai-tri/dan-mc-an-tuong-cua-duong-len-dinh-olympia-trong-22-nam-957440.laoassets.genyo.com.ph>, *Oral Communication in Context. Speech Styles: Intimate, Casual, and Consultative*. https://assets.genyo.com.ph/genyolm/content/SHS%20-%20eTextbook/CS%20-%20eTextbook/Oral%20Communication%20In%20Context%20Second%20Edition/OEBPS/Chapter_8.xhtml Britannica. britannica.com

Tiếng Anh

3. *Cambridge Advanced Learner's dictionary* (2013), <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/game-show>.
4. Directv: insider (2023), *Game shows: A rich history, an exciting future*. <https://www.directv.com/insider/game-shows-history/>
5. Elcomblus, *Speech Styles*. <https://www.elcomblus.com/speech-styles-definition-types-and-examples/>

6. Hornby A. S., Wehmeier S., McIntosh C., Turnbull J., Ashby M. (2005), *Oxford Advanced Learner's Dictionary. Seventh edition*. Oxford University Press. tr.638
7. Hutaurok B.S., Sibhombing P., Lestari F.D., Hutapea D.T. (2022), *Language style analysis used by Agnez Mo and Rich Bryan's interview on asia pop and build series*. IJESSR.
8. merriam-webster. merriam-webster.com
9. Mink C. (2023), *How To Become a TV Host*.
<https://www.backstage.com/magazine/article/become-tv-host-tv-presenter-3548/>
10. Screenskills, *Games producer*. <https://www.screenskills.com/careers/job-profiles/unscripted-tv/editorial/games-producer/>
11. Tomashoff C. (2017), *The Secret(s) to Being a Successful Game Show Host*.
<https://www.hollywoodreporter.com/live-feed/secrets-being-a-successful-game-show-host-977908>
12. Wikihow (2020), *How to Make a Game Show*. <https://www.wikihow.com/Make-a-Game-Show>

DẪN LIỆU:

VTV3 - Chung kết - Đường lên đỉnh Olympia:

Năm 2005: <https://www.youtube.com/watch?v=dD3DW-8t8OU>

Năm 2015: <https://www.youtube.com/watch?v=fiK-Byxi-v0>

Năm 2016: <https://www.youtube.com/watch?v=blgpoITNXBQ>

Năm 2017: <https://www.dailymotion.com/video/x5ydib7>

Năm 2020: <https://www.youtube.com/watch?v=C3nBht1s81E>

Năm 2021: <https://www.youtube.com/watch?v=V55B3wWF114>

Năm 2022: <https://www.youtube.com/watch?v=XF2R16X9SCE>

Năm 2023: <https://www.youtube.com/watch?v=0OpvCT2cfwA>

Linguistic features of the hosting of 'Road to Olympia' Finals - VTV

Abstract: Being one of the most successful quiz shows of Vietnam Television - VTV - 'Road to Olympia' still maintains its appeal not only because of the prizes, the rich amount of knowledge provided to players and the audience, but also because of the creative hosting style that helps create a studio atmosphere with a variety of emotions. This piece of writing's focus is the linguistic characteristics of quiz show hosting, especially at finals, and the role of hosting style in connecting program's stages and making success of the attractive and age-appropriate quiz show for high school students.

Key words: quiz show; hosting style; studio atmosphere; linguistic characteristics; connecting program's stages.